**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ***ДОА-2021/138/СТА-ТШЗ***

Цахим хуудас: www.audit.mn
Чойбалсан хот
2021 он

Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул
Утас: 7058-4203 Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn
Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа
Утас: 7058-4207 Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn
Аудитор: Э.Нандинчимэг
Утас: 7000-3775 Цахим хаяг:khaanconsultingaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий аудитор
ДОА	Дорнод аймаг
ЗТХС	Зам тээвэр, хөгжлийн сайд
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

Агуулга

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт 3

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан 5

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 7

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8

3. Аудитын тайлан 9

3.1. Ерөнхий зүйл 9

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй 9

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт 9

3.4. Материаллаг байдал 9

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд 10

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 10

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл 11

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 11

3.9. Аудитын илрүүлэлт 11

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил 11

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд 12

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 13

1. Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000. Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021.02.25 № 308

танай__________-ны №__________-т

ДОРНОД АЙМГИЙН ХАЛХГОЛ
СУМЫН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Г.БАЯРЧИМЭГ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорнод аймгийн Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорнод аймгийн Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дорнод аймгийн Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө дүгнэгдээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн Сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

011020293

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**47,136,729.58**	**74,632,669.58**
33	**АВЛАГА**	17,959.00	617,789.00
335	**Бусад авлага**	17,959.00	617,789.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	17,959.00	617,789.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	47,118,770.58	74,014,880.58
354	**Хангамжийн материал**	47,118,770.58	74,014,880.58
35410	Бичиг хэргийн материал	1,241,700.00	1,433,332.00
35420	Аж ахуйн материал	45,877,070.58	72,581,548.58
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,377,647,008.93**	**1,948,822,178.90**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,377,647,008.93	1,948,822,178.90
392	**Биет хөрөнгө**	2,370,254,509.01	1,941,622,178.90
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,589,349,647.83	1,943,953,922.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(279,226,603.41)	(50,928,685.39)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	39,818,926.00	53,205,286.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,453,050.27)	(18,442,247.71)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	30,622,867.18	22,509,411.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,701,558.32)	(10,675,507.18)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	28,860,400.00	2,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,016,120.00)	-
393	**Биет бус хөрөнгө**	7,392,499.92	7,200,000.00
39301	Програм хангамж	770,000.00	770,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(577,500.08)	(770,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	7,200,000.00	7,200,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,424,783,738.51**	**2,023,454,848.48**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**-**	**617,789.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	-	617,789.00
413	**Өглөг**	-	617,789.00
4136	**Бусад өглөг**	-	617,789.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	617,789.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,424,783,738.51**	**2,022,837,059.48**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,424,783,738.51	2,022,837,059.48
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	126,566,223.00	126,566,223.00
51101	Өмч: - төрийн	126,566,223.00	126,566,223.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	2,129,297,639.28	1,727,350,960.25
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	218,260,571.27	2,129,297,639.28
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,911,037,068.01	(401,946,679.03)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	168,919,876.23	168,919,876.23
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,424,783,738.51**	**2,023,454,848.48**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,231,815,415.48**	**430,181,643.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,231,815,415.48**	**430,181,643.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,936,618,415.48	36,008,843.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,936,618,415.48	36,008,843.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,936,618,415.48	36,008,843.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	295,197,000.00	394,172,800.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	260,387,000.00	340,662,800.00
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	34,810,000.00	53,510,000.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**320,778,347.47**	**446,077,352.20**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**320,778,347.47**	**446,077,352.20**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	320,778,347.47	434,588,427.20
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	188,361,372.91	260,968,861.00
210101	Үндсэн цалин	171,087,672.91	195,669,361.00
210102	Нэмэгдэл	4,901,000.00	41,334,600.00
210104	Урамшуулал	12,372,700.00	23,964,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	23,695,427.09	32,607,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,132,474.42	22,169,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,897,938.17	2,609,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,510,670.53	2,087,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	377,667.63	521,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,776,676.33	5,219,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	33,844,220.00	53,310,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,222,059.00	3,496,700.00
210302	Түлш, халаалт	29,138,100.00	41,613,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	484,061.00	8,200,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	4,009,867.80	4,378,671.00
210401	Бичиг хэрэг	413,900.00	448,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	536,728.00	700,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	225,000.00	275,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,834,239.80	2,955,271.00
2105	**Норматив зардал**	45,458,000.00	25,469,675.00
210502	Хоол, хүнс	45,458,000.00	25,469,675.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,978,860.00	14,800.00
210604	Урсгал засвар	1,978,860.00	14,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	368,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	368,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	410,000.00	420,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	230,000.00	150,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	22,652,599.67	57,419,020.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	100,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	100,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	22,552,599.67	57,219,020.20
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	11,488,925.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	11,488,925.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	11,488,925.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**1,911,037,068.01**	**- 15,895,709.20**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	386,050,969.83
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	386,050,969.83
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	- 386,050,969.83
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**1,911,037,068.01**	**- 401,946,679.03**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**295,197,000.00**	**394,172,800.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**295,197,000.00**	**394,172,800.00**
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	295,197,000.00	394,172,800.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	260,387,000.00	340,662,800.00
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	34,810,000.00	53,510,000.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**295,197,000.00**	**394,172,800.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**295,197,000.00**	**394,172,800.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**295,197,000.00**	**382,683,875.00**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	188,487,100.00	260,950,900.00
210101	Үндсэн цалин	159,322,000.00	195,651,400.00
210102	Нэмэгдэл	10,802,000.00	41,334,600.00
210104	Урамшуулал	18,363,100.00	23,964,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	23,560,700.00	32,607,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,021,300.00	22,169,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,884,900.00	2,609,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,508,100.00	2,087,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	376,700.00	521,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,769,700.00	5,219,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	32,631,100.00	53,310,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,800,000.00	3,496,700.00
210302	Түлш, халаалт	27,231,100.00	41,613,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.00	8,200,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,603,200.00	5,875,900.00
210401	Бичиг хэрэг	378,200.00	400,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	550,000.00	700,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	225,000.00	275,000.00
210404	Ном, хэвлэл	-	118,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	450,000.00	4,382,000.00
2105	**Норматив зардал**	45,858,000.00	26,919,675.00
210502	Хоол, хүнс	45,458,000.00	25,469,675.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400,000.00	1,450,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,178,900.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	2,178,900.00	200,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	368,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	368,000.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	410,000.00	520,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	230,000.00	250,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	100,000.00	2,300,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	100,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	2,200,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	-	**11,488,925.00**
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	11,488,925.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	11,488,925.00
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2019 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	126,566,223.00	168,919,876.23	2,129,297,639.28	0.00	2,424,783,738.51
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**126,566,223.00**	**168,919,876.23**	**2,129,297,639.28**	**0.00**	**2,424,783,738.51**
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					0.00
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
Тайлант үеийн үр дүн					0.00
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**126,566,223.00**	**168,919,876.23**	**2,129,297,639.28**	**0.00**	**2,424,783,738.51**
2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**126,566,223.00**	**168,919,876.23**	**2,129,297,639.28**	**0.00**	**2,424,783,738.51**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**126,566,223.00**	**168,919,876.23**	**2,129,297,639.28**	**0.00**	**2,424,783,738.51**
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-401,946,679.03	0.00	-401,946,679.03
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**126,566,223.00**	**168,919,876.23**	**1,727,350,960.25**	**0.00**	**2,022,837,059.48**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	295,197,000.00	295,197,000.00	394,172,800.00	382,683,875.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	295,197,000.00	295,197,000.00	394,172,800.00	382,683,875.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	295,197,000.00	295,197,000.00	394,172,800.00	382,683,875.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	188,487,100.00	188,487,100.00	260,950,900.00	260,950,900.00
210101	Үндсэн цалин	159,322,000.00	159,322,000.00	195,651,400.00	195,651,400.00
210102	Нэмэгдэл	10,802,000.00	10,802,000.00	41,334,600.00	41,334,600.00
210104	Урамшуулал	18,363,100.00	18,363,100.00	23,964,900.00	23,964,900.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	23,560,700.00	23,560,700.00	32,607,400.00	32,607,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	16,021,300.00	16,021,300.00	22,169,400.00	22,169,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,884,900.00	1,884,900.00	2,609,500.00	2,609,500.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,508,100.00	1,508,100.00	2,087,600.00	2,087,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	376,700.00	376,700.00	521,900.00	521,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,769,700.00	3,769,700.00	5,219,000.00	5,219,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	32,631,100.00	32,631,100.00	53,310,000.00	53,310,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,800,000.00	4,800,000.00	3,496,700.00	3,496,700.00
210302	Түлш, халаалт	27,231,100.00	27,231,100.00	41,613,300.00	41,613,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	600,000.00	600,000.00	8,200,000.00	8,200,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,603,200.00	1,603,200.00	5,875,900.00	5,875,900.00
210401	Бичиг хэрэг	378,200.00	378,200.00	400,000.00	400,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	550,000.00	550,000.00	700,200.00	700,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	225,000.00	225,000.00	275,000.00	275,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	450,000.00	450,000.00	4,382,000.00	4,382,000.00
2105	**Норматив зардал**	45,858,000.00	45,858,000.00	38,408,600.00	26,919,675.00
210502	Хоол, хүнс	45,458,000.00	45,458,000.00	36,958,600.00	25,469,675.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400,000.00	400,000.00	1,450,000.00	1,450,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,178,900.00	2,178,900.00	200,000.00	200,000.00
210604	Урсгал засвар	2,178,900.00	2,178,900.00	200,000.00	200,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	368,000.00	368,000.00	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	368,000.00	368,000.00	-	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	410,000.00	410,000.00	520,000.00	520,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	230,000.00	230,000.00	250,000.00	250,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	180,000.00	270,000.00	270,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	100,000.00	100,000.00	2,300,000.00	2,300,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	100,000.00	2,200,000.00	2,200,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	295,197,000.00	295,197,000.00	394,172,800.00	394,172,800.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	295,197,000.00	295,197,000.00	394,172,800.00	394,172,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	295,197,000.00	295,197,000.00	394,172,800.00	394,172,800.00

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Г.Баярчимэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-аас 2021 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Улаанбаатар хот дахь Хаан консалтинг Аудит ХХК-ийн аудитор Э.Нандинчимэг хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2020 оны 01 дүгээр сарын 18-ний өдрийн 03 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Халхгол сумын цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

Боловсролын тухай хууль, Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль бусад холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагаас гаргасан тушаалын шийдвэрийг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон цэцэрлэгийн насны хүүхдийг асрах, хамгаалах цогц үйл ажиллагаагаар бие бялдар, оюун ухааныг нийгэмшүүлэн хөгжүүлэх гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл зорилгоо болгон ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Халхгол сумын цэцэрлэгийн санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба 2020 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй байна.

Халхгол сумын цэцэрлэгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр зардлыг сонгож,

эрсдэлийн түвшнийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1.5 хувиар тогтоов.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 832,128.3 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар тооцон 16,642.5 мянган төгрөгөөр тооцлоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Халхгол сумын цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 401,328.8 мянган төгрөгөөр буюу 16.6 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	17.9	-	17.9
Бараа материал	47,118.8	74,014.7	26,895.9
Үндсэн хөрөнгө	2,696,621.8	2,029,638.6	-666,983.2
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл	-318,974.8	-80,816.4	238,158.4
Нийт хөрөнгө	**2,424,783.7**	**2,023,454.8**	**-401,328.8**
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	126,566.2	126,566.2	-
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**2,424,783.7**	**2,023,454.8**	**-401,328.8**

Авлагын үлдэгдэл оны эхэнд 17.9 мянган төгрөг байсан нь энэ онд төлөгдсөн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 74,014.7 мянган төгрөг болж 26,895.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд бараа материал 32,002.9 мянган төгрөгөөр худалдан авч, 23,563.7 мянган төгрөгөөр хандиваар авч, 28,670.7 мянган төгрөгөөр зарцуулсантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,029,638.6 мянган төгрөг болж 666,983.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь 2,000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийн худалдан авч, 12,445.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандиваар авч, 9,172.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж, 672,256.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлсэнтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Халхгол сумын цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 1,802,633.8 мянган төгрөгөөр буюу 81.0 хувиар буурсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 125,299.2 мянган төгрөгөөр буюу 39.0 хувиар өссөн байна.

3.6. ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ, ГҮЙЦЭТГЭЛ, НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТ

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 394,172.8 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 394,172.8 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 394,172.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант жилд гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 394,172.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 382,683.9 мянган төгрөгийг зарцуулж 11,488.7 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 382,683.9 мянган төгрөг буюу 97.1 хувьтай байна.Үүнээс цалин, урамшуулал, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 293,558.3 мянган төгрөг буюу 76.7 хувийг эзэлж байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт үйл ажиллагааны орлого байхгүй.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд 145 мэдээлэл оруулснаас хугацаандаа оруулсан 119 мэдээлэл, хугацаа хоцорсон болон мэдээлэл оруулаагүй 26 мэдээлэл байна. Тухайн жилийн төсөвт оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийн 153,540.3 мянган төгрөгийн мэдээлэл хугацаа хоцорсон байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

2019 оны Санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж 2020.07.29 онд 24 тоот албан тоотоор төрийн аудитад хүргүүлсэн.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 97,811.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 97,811.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар илэрсэн 97,811.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүллээ. Үүнд:

1. Тайлант хугацаанд гарсан зардлаас 53,956.2 мянган төгрөгийн зардлыг и-баримт цахим системд бүртгүүлээгүй нь СС-ын 2017 оны 347 дугаар тушаалаар батлагдсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ын 6.5 дахь Монгол Улсын стандарт MNS 6529:2015 “татварын нэгдсэн системд ашиглах төлбөрийн баримтын ерөнхий шаардлага”-д заасан тусгай нууцлалын QR кодоор баталгаажсан анхан шатны цаасан баримтуудыг бүрдүүлж ажил гүйлгээг хүлээн зөвшөөрөх гэсэн тушаалыг бүрэн хангаж ажиллаагүй байна.

   Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Халаалтын зардал өндөр гэрээ байхгүй. Тогтоосон норм үнэлгээ байхгүй нийт 43,855.4 мянган төгрөгийн зардал гарсан нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-д “Байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах” гэсэн заалтуудыг мөрдөн ажиллаагүй байна.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Түлш халаалтын зардлыг үнэн зөв бодитой тооцоолох боломжгүй тул дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудалд авч үзлээ.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Дорнод аймгийн Халхгол сумын Цэцэрлэг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2021.02.25			ДОА-2021/138/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Дорнод аймгийн Халхгол сумын Цэцэрлэг		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Нийт 119 мэдээллийг хугацаанд оруулж, 26 мэдээллийг хугацаа хоцорч болон мэдээлэл оруулаагүй байна. Үүнд: 1. Дараа жилийн төсвийн төсөл (Бүтэн жилээр) 2. Төсвийн байгууллагын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарын хамт (Бүтэн жилээр,Хагас жилээр,Улирал бүр,Сар бүр) 2, 8 ,10 саруудад 3. Тухайн жилийн төсөвт орсон нэмэлт, өөрчлөлт (Тухай бүр) 5,8,10 саруудад мөнгөн дүн 153,540.3 мянган төгрөг 4. Санхүүгийн тайлан (Хагас жилээр) 5. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүгнэлт (Бүтэн жилээр) 6. Хөрөнгийн зардал, хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, концессын зүйлийн жагсаалт, гүйцэтгэл (Бүтэн жилээр,Сар бүр) 5 болон 10 сард 7. Хөрөнгийн болон урсгал зардалд тусгагдсан арга хэмжээний тендерийн ерөнхий мэдээлэл (Тухай бүр) 8. Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэл (Тухай бүр) 5 болон 10 сард 9. Бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр (Тухай бүр) 5 ба 10 сар 10. Тухайн байгууллагын хууль тогтоомжийн дагуу төвлөрүүлэх төлбөр, хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээнд орсон өөрчлөлт (Тухай бүр) 5 ба 10 сар 11. Байгууллагын	**0.0**	Албан шаардлага өгөх	Цэцэрлэгийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Г.Баярчимэг П.Оюунтулга

	батлагдсан орон тоонд орсон өөрчлөлт (Сар бүр) 2 ба 10 сард				
2	Халаалтын зардал өндөр гэрээ байхгүй. Тогтоосон норм үнэлгээ байхгүй нийт 43,855.4 мянган төгрөгийн зардал гарсан. Ямар тариф мөрддөг талаар хариу тайлбар өгөөгүй.	43,855.4	Албан шаардлага өгөх	Цэцэрлэгийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Г.Баярчимэг П.Оюунтулга
3	Цахим төлбөрийн баримтад 53,956.2 мянган төгрөг и-баримтад илгээгдээгүй байна.	53,956.2	Албан шаардлага өгөх	Цэцэрлэгийн эрхлэгч Нягтлан бодогч	Г.Баярчимэг П.Оюунтулга
ДҮН		**97,811.6**			